

KATMA DEĞER VERGİSİ

YASASI

Kısa İsim

BİRİNCİ KISIM Yükümlülük

BİRİNCİ BÖLÜM Verginin Konusu, Teslim ve Hizmetin Tanımı.

Verginin Konusu

Teslim

Teslim Sayılan Diğer Haller

Hizmet

Hizmet Sayılan Diğer Haller

İşlemlerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde Yapılması

Uluslararası Taşıma İşleri

İKİNCİ BÖLÜM Yükümlü ve Vergi Sorumlusu

Yükümlü

Vergi Sorumlusu

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Vergiyi Doğuran Olay

Vergiyi Doğuran Olayın Meydana Gelmesi

İKİNCİ KISIM İstisnalar

BİRİNCİ BÖLÜM İhracat İstisnası

Mal ve Hizmet İhracatı

İhracat İstisnasının Koşulları

İKİNCİ BÖLÜM Taşımacılık ve Taşıma Araçları İstisnası

Taşımacılık ve Taşıma Araçlarına İlişkin İstisna

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Diplomatik İstisnalar

Diplomatik İstisnalar

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM İthalât İstisnası

İthalât İstisnası

BEŞİNCİ BÖLÜM Kültür, Eğitim, Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar

Kültür, Eğitim, Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar

ALTINCI BÖLÜM İsteğe Bağlı Yükümlülük, Vazgeçme ve İstisnaların Sınırı

İsteğe Bağlı Yükümlülük ve Vazgeçme

İstisnaların Sınırı

ÜÇÜNCÜ KISIM Matrah, Oran ve İndirim

BİRİNCİ BÖLÜM Matrah

Teslim ve Hizmet İşlemlerinde Matrah

İthalâta Matrah

Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımalarında Matrah

Özel Matrah Şekilleri

Matraha Dahil Olan Unsurlar

Matraha Dahil Olmayan Unsurlar

Döviz İle Yapılan İşlemler

Emsal Bedeli ve Emsal Ücreti

İKİNCİ BÖLÜM Oran

Verginin Oranı

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İndirim

Vergi İndirimi

İndirilemeyecek Katma Değer Vergisi

Amortismanına Bağlı Ekonomik Kıymetlere Ait İndirim

İstisna Edilmiş İşlemlerde İndirim

Kısmi Vergi İndirimi

İndirimin Belgelendirilmesi

Matrah ve İndirim Miktarlarının Değişmesi

DÖRDÜNCÜ KISIM Verginin Tarhı ve Ödenmesi

BİRİNCİ BÖLÜM Vergilendirme Usülleri

Gerçek Usülde Vergilendirme

Götürü Usülde Vergilendirme

İKİNCİ BÖLÜM Vergilendirme Dönemi ve Beyan Esası

Vergilendirme Dönemi

Beyan Esası

Beyanname Verme Zamanı

Beyannamelerin Şekil ve İçeriği

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Tarh İşlemleri

Verginin Tarhı ve Tarh Yeri

Tarhiyatın Muhatabı

Tarhiyatın Zamanı

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Verginin Ödenmesi

Verginin Ödenmesi

Gelir ve Vergi Dairesinin Yetkileri

BEŞİNCİ BÖLÜM Gümrük İdarelerince Alınan Katma Değer Vergisine İlişkin Kurallar

Gümrük Makbuzu

Düzeltilme İşlemleri

Teminatlı İşlemler

Tarhiyatın Muhatabı

Matrah Farklarına Uygulanacak İşlemler

BEŞİNCİ KISIM Usul Kuralları

Fatura ve Benzeri Belge Düzenlenmesi

Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanma Zorunluluğu

Kayıt Düzeni

Vergi Teminatı

Bazı İşlemlerin Geçerli Sayılmaması

ALTINCI KISIM Çeşitli Kurallar

Asgari Randıman Oranları ve Birim Satış Bedelleri

Verginin Etiketle Gösterilme Zorunluluğu

Mal ve Hizmet Alımlarında Belge Alma Zorunluluğu.

Verginin Gider Kaydedilmeyeceği

Vergi Usul Yasası Kuralları

YEDİNCİ KISIM Geçici ve Son Kurallar

BİRİNCİ BÖLÜM Geçici Kurallar

Geçici Madde Bu Yasanın Yürürlüğe Girdiği Tarihten Önce Yapılan İşlemler

Geçici Madde Bu Yasanın Yürürlüğe Girdiği Tarihte Mevcut Kira Sözleşmeleri

Geçici Madde Bu Yasanın Yürürlüğe Girdiği Tarihte İşletmelerde Stok Olarak Bulunan Mallar

İKİNCİ BÖLÜM Son Kurallar

Yürürlükten Kaldırma

Yürütme Yürürlüğe Giriş

RESMİ GAZETE BAKANLAR KURULU KARARI

Geçici Madde Bu Yasa'dan önce Yapılan İşlemler

R:G : 78

31 Temmuz, 1992

KATMA DEĞER VERGİSİ YASASI

47/1992 Sayılı Yasa

Kısa İsim

1. Bu Yasa, Katma Değer Vergisi Yasası olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM

Yükümlülük

BİRİNCİ BÖLÜM

Verginin Konusu, Teslim ve Hizmetin Tanımı.

**Verginin
Konusu**

2. (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yapılan aşağıdaki işlemler Katma Değer Vergisine bağlıdır.
- (A) Ticari, Sınai, tarımsal ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler,
- (B) Her türlü mal ve hizmet ithalâtı,
- (C) Diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetler.
- (a) Posta, telefon, telgraf, teleks ve bunlara benzer hizmetler ile radyo ve televizyon hizmetleri,
- (b) Elektrik ve su teslimleri,
- (c) Spor-Toto, Loto ve benzeri oyunlar oynanması, piyango, bahis ve şans oyunları düzenlenmesi, oynanması,
- (ç) Müzayede mahallerinde ve Gümrük Depolarında yapılan satışlar,
- (d) Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler ve yarışlar düzenlenmesi veya gösterilmesi,
- (e) Genel ve katma bütçeli idarelere, belediyeler ve

köyler ile bunların oluşturdukları birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya bağlı olan veya bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya bağlı diğer müesseselerin ticari, sınai, tarımsal ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri,

- (f) Gelir Vergisi Yasasında belirtilen taşınır ve taşınmaz mallar ile hakların kiralanması işlemleri,
- (g) Rekabet eşitsizliğini gidermek amacıyla isteğe bağlı yükümlülükler suretiyle vergilendirilecek teslim ve hizmetler.

24/1982

- (2) Ticari, sınai, tarımsal faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin kapsamı ve niteliği Gelir Vergisi Yasası kurallarına göre; Gelir Vergisi Yasası'nda açıklık bulunmadığı hallerde ise, diğer ilgili mevzuat kurallarına göre saptanır.

11/1985

67/1987

16/1989

20/1990

22/1991

14/1992

20/1992

- (3) Yukarıda belirtilen faaliyetlerin, yasaların veya resmi makamların gösterdiği gerek üzerine yapılması, bunları yapanların hukuki statü ve kişilikleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşlığında bulunup bulunmaması, ikametgâh veya işyerlerinin veya yasal merkez veya iş merkezlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde olup olmaması, işlemlerin niteliğini değiştirmez ve vergilendirmeye engel oluşturmaz.

- (4) İthalâtın kamu sektörü, özel sektör veya bir gerçek veya tüzel kişi tarafından yapılması veya herhangi bir şekil ve surette gerçekleştirilmesi, özellik taşıması, vergilendirmeye tesir etmez.

Teslim

3. (1) “Teslim”, bir mal üzerindeki mülkiyet ve/veya tasarruf hakkının mal sahibi veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesidir. Bir malın, alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdi, teslim hükmündedir. Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyeciyeye sürücüye verilmesi de mal teslimidir.

- (2) Bir mal üzerindeki tasarruf hakkının iki veya daha fazla kimse tarafından zincirleme akid yapılmak suretiyle, malın bu arada el değiştirmeden doğrudan sonuncu kişiye devredilmesi halinde aradaki safhaların her biri ayrı bir teslimdir.
- (3) Su, elektrik, telefon, teleks, telgraf, telefaks ve benzeri şekillerdeki dağıtımlar da mal teslimidir.
- (4) Kap, ambalajlar ile döküntü ve tali maddelerin geri verilmesinin alışılmış olduğu hallerde teslim, bunlar dışında kalan maddeler itibarıyla yapılmış sayılır. Bunların yerine aynı cins ve nitelikte kap ve ambalajlar ile döküntü ve tali maddelerin geri verilmesinde de aynı kural uygulanır.
- (5) Trampa, iki ayrı teslim hükmündedir.

4. Aşağıdaki haller de teslim sayılır.

Teslim Sayılan

Diğer Haller

- (1) Teslimi vergiye bağlı malların her ne isim altında veya şekilde olursa olsun vergiye bağlı işlemler dışındaki amaçlarla bedelsiz olarak işletmeden çekilmesi, vergiye bağlı malların işletme personeline ücret, prim, ikramiye, ödül, hediye veya bağış gibi adlarla verilmesi,
- (2) İşletmede üretilen teslimi vergiye bağlı malların, teslimi vergiden istisna edilmiş mal üretiminde veya montajında her ne şekilde olursa olsun kullanılması veya sarfı,
- (3) Amortismanla bağlı ekonomik kıymetlerin işletmede kullanılmak üzere imal veya inşa edilmesi halinde, Vergi Usul Yasası kurallarına göre bu kıymetlerin aktife alınması veya kullanılmaya başlanması,
- (4) Kira-Satış ve "Mülkiyeti Muhafaza Kaydıyla" şeklinde yapılan işlemlerde zilyetliğin devri,

Hizmet

5. (1) Hizmet, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalâtı dışında kalan işlemlerdir.

Bu işlemler, bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, herhangi bir konu veya alanda özel ders vermek, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek, hava parası, ticari marka, ihtira berati, telif hakları ve benzeri hakların devri veya kullandırılması gibi şekillerde gerçekleşebilir.

- (2) Bir hizmetin karşılığının bir mal teslimi veya diğer bir hizmet

olması halinde, bunların her biri ayrı işlem olup, hizmet veya teslim kurallarına göre ayrı ayrı vergilendirilirler.

- Hizmet Sayılan Diğer Haller**
- İşlemlerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde Yapılması**
- 42 / 1991
- Uluslararası Taşıma İşleri**
6. Vergiye bağlı bir hizmetten, işletme sahibinin, işletme personelinin veya diğer gerçek veya tüzel kişilerin karşılıksız yararlandırılması da hizmet sayılır.
7. İşlemlerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yapılması :
- (1) Malların Gümrük ve İstihsal Vergileri Tarife Yasası'na göre ithal edilmiş olmasını veya teslim anında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bulunmasını,
- (2) Hizmetin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yapılmasını veya hizmetten Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yararlanılmasını,
- anlatır.**
8. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşıma işlerinde, hizmetin iç parkura isabet eden kısmı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yapılmış sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yükümlü ve Vergi Sorumlusu

- Yükümlü**
9. (1) Katma Değer Vergisi yükümlüleri şunlardır :
- (A) Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, bu işleri yapanlar,
- (B) İthalâta, mal ve hizmet ithal edenler,
- (C) Transit taşımalarda, gümrük veya geçiş işlemine muhatap olanlar,
- (Ç) Radyo ve Televizyon Kurumu ile su, elektrik, haberleşme ve benzeri şekillerde mal teslimi veya hizmet dağıtımını yapan kurum veya kuruluşlar,
- (D) Spor-Toto, Loto, Piyango ve benzeri oyunlarda, oyunların teşkilât müdürlükleri veya bunları düzenleyen kuruluşların yöneticileri,
- (E) Diğer müşterek bahis ve şans oyunlarında bunları düzenleyenler,
- Fasıl 74
- 23/1981
- Fasıl 151
- Piyangolar Yasası veya Bahse Tutuşma Evleri, Kumarhaneler ve Kumarı Önleme Yasası uyarınca Devletten kumarhane veya herhangi bir şans oyununa

15/1971

dayalı olarak faaliyette bulunmak için işletme imtiyazı veya izni alanlar dahil;

20/1971

20/1975

44/1984

- (F) Bu Yasa'nın 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (C) bendinin (d) alt bendinde belirtilen hallerde, bunları düzenleyenler veya gösterenler,
- (G) Bu Yasa'nın 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (C) bendinin (f) alt bendinde belirtilen hallerde, sözkonusu mal ve hakları kiraya verenler,
- (Ğ) Bu Yasa'nın 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (C) bendinin (g) alt bendinde belirtilen isteğe bağlı yükümlülükte, bu Yasa'nın 18'inci maddesi kuralları saklı kalmak koşuluyla istemde bulunanlar,

Bu fıkra kapsamındaki yükümlüler, mal teslimi, hizmet ifası ve diğer işlemlerden dolayı ödemekle yükümlü oldukları Katma Değer Vergisini, mal veya hizmet teslimi veya işlemi ifa ettikleri gerçek veya tüzel kişilerden tahsil ederler.

- (2) Vergiye bağlı bir işlem sözkonusu olmadığı veya Katma Değer Vergisini, fatura veya benzeri belgelerde göstermeye hakkı bulunmadığı halde, düzenlediği bu tür belgelerde Katma Değer Vergisini gösterenler, bu vergiyi ödemekle yükümlüdürler. Bu husus, Yasa'ya göre borçlu oldukları vergi tutarından daha yüksek bir meblağı gösteren yükümlüler için de geçerlidir. Bu gibi nedenlerle fazla ödedikleri vergilerin indirim hakkına sahip olmayanlara iadesi, vergiyi doğuran olayı izleyen ayın başından başlayarak bir yıl içinde başvurmaları veya vergi incelemesi sırasında saptanması halinde yapılabilir. İade ile ilgili usul ve esaslar, Maliye işleriyle görevli Bakanlık tarafından Resmi Gazete'de yayımlanacak bir Tebliğ ile belirlenir.

- Vergi Sorumlusu** 10. Yükümlünün, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti içinde ikametgâhının, işyerinin veya yasal merkezinin ve iş merkezinin bulunmaması hallerinde ve gerekli görülen diğer hallerde, Maliye işleriyle görevli Bakanlık, vergi alacağının güvence altına alınması amacıyla, vergiye bağlı işlemlere taraf olanları veya diğer ilgili gerçek veya tüzel kişileri verginin ödenmesinden sorumlu tutabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Vergiye Doğuran Olay

Vergiyi Doğuran 11. Vergiyi doğuran olay :

Olayın Meydana

Gelmesi

- 24/1982 (1) Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması; (Serbest meslek faaliyeti veya kiraya verme işlemlerinde vergiyi doğuran olay, Gelir Vergisi Yasası'na göre vergiyi doğuran olayın meydana gelmesiyle oluşur.)
- 11/1985
- 67/1987
- 16/1989
- 20/1990
- 22/1991
- 14/1992
- 20/1992
- (2) Malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi halinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi,
- (3) Kısım kısım mal teslimi veya hizmet yapılması alışılmış olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi veya bir kısım hizmetin yapılması,
- (4) Komisyoncular aracılığıyla veya konsinyasyon suretiyle yapılan satışlarda malların alıcıya teslimi,
- (5) Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesine başlanması veya nakliyeciyi veya sürücüyü verilmesi,
- 27/1977 (6) Amortismanla bağlı taşınır veya taşınmaz malların işletmede kullanılmak üzere, imal veya inşa edilmesi halinde, Vergi Usul Yasası kurallarına göre bu kıymetlerin aktife alınması veya kullanılmaya başlanması,
- 13/1980
- (7) Su, elektrik, telefon, teleks, telgraf, telefaks ve benzeri şekilde dağıtım veya kullanımlarda, bunların bedellerinin tahakkuk ettirilmesi,
- 42/1991 (8) İthalâta malların gümrük vergisine bağlı olup olmadığına bakılmaksızın Gümrük ve İstihsal Vergileri Tarife Yasası uyarınca gümrükleme işleminin yapılması,

- (9) İkametgâhı, işyeri veya yasal merkezi ve iş merkezi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bulunmayanlar tarafından yabancı ülkeler ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık veya transit taşımacılıkta gümrük hattından geçilmesi,

anında meydana gelir.

İKİNCİ KISIM

İstisnalar

BİRİNCİ BÖLÜM

İhracat İstisnası

Mal ve Hizmet İhracatı

8/1998

12. (1) Her türlü mal ihracatı ile yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler vergiden istisnadır.
- (2) Her türlü mal ihracatı ile yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetlere sağlanacak vergi istisnası ile ilgili usul ve esaslar, Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir Tüzük'le belirlenir.

İhracat İstisnasının Koşulları

8/1998

13. (1) Bu Yasa altında bir teslimin ihracat sayılabilmesi için aşağıdaki koşullar yerine getirilmiş olmalıdır.

8/1998 sayılı

Yasa ile

eklenen bend.

(A) Teslim, yurt dışındaki bir müşteriye veya yurt dışına çıkacak bir yolcuya yapılmalıdır.

(B) Bu madde amaçları bakımından “yurt dışına çıkacak yolcu” deyimini, seyahat veya ticari amaçlı, gümrük kapılarından çıkış yapan kişiyi anlatır.

(C) Teslim konusu mal, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gümrük hattını geçmiş olmalıdır.

- (2) Bir hizmetin, yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmet

sayılabilmesi için aşağıdaki koşullar yerine getirilmiş olmalıdır.

(A) Hizmetler yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olmalıdır,

(B) Hizmetten yurt dışında faydalanılmalıdır.

37/1983

(3) Bu madde amaçları bakımından “Yurt dışındaki müşteri” deyimini, ikametgâhı, işyeri veya yasal merkezi ve iş merkezi yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir işletmenin, yurt dışında kendi adına bağımsız faaliyet gösteren Şubelerini anlatır ve Gümrük ve İstihlal Yasası kuralları uyarınca gümrük hattı dışında faaliyette bulunan işletmeler ile Serbest Liman ve Bölge Yasası kuralları uyarınca Serbest Liman ve Bölgede faaliyet gösteren işletmeleri de kapsar.

38/1988

16/1991

48/1991

16/1992

26/1983

12’nci madde ve 13’üncü maddenin (1)’inci fıkrasının değişmeden önceki şekilleri.

47/1992

12. (1) Her türlü mal ihracatı ile yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler vergiden istisnadır.

Ancak, bu Yasa amaçları bakımından yolcu beraberinde yurt dışına mal götürülmesi ihracat sayılmaz.

(2) İhracat istisnasının uygulanması ile ilgili usül ve esaslar, Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir Tüzük’le belirlenir.

47/1992

13. (1) Bir teslimin ihracat sayılabilmesi için aşağıdaki koşullar yerine getirilmiş olmalıdır.

(A) Teslim, yurt dışındaki bir müşteriye yapılmalıdır.

(B) Teslim konusu mal, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gümrük hattını geçmiş olmalıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Taşımacılık ve Taşıma Araçları İstisnası

Taşımacılık ve Taşıma Araçlarına İlişkin İstisna

14. (1) Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden istisnadır.

(A) Transit ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yabancı

lkeler arasında yapılan taşımacılık işlerinde, Bakanlar Kurulunca ıkarılacak bir Tüzük'le belirlenecek olan taşıma işleri,

(B) Yükümlülerin münhasıran gelir getirmek amacıyla işletmelerinde kullandıkları deniz ve hava taşıma araçlarına liman ve hava meydanlarında verilen hizmetler.

(2) Bu istisna, ikametgâhı veya yasal merkezi ve iş merkezi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bulunmayan yükümlülere, ilgili ülkeler itibarıyla karşılıklı olmak koşuluyla tanınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Diplomatik İstisnalar

Diplomatik İstisnalar

15. (1) Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden istisnadır.

(A) Karşılıklı olmak koşuluyla, yabancı devletlerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki diplomatik temsilciliklerine, konsolosluklarına ve bunların diplomatik haklara sahip mensuplarına yapılan teslim ve hizmetler,

(B) Uluslararası andlaşmalar gereğince, vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlara ve bunların mensuplarına yapılan teslim ve hizmetler.

(2) Bu istisnaların uygulanmasına ilişkin usl ve esaslar ile istisnanın uygulanacağı asgari miktarları ve/veya değerleri ve istisnaya bağlı mal ve hizmetler, Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak bir Tüzük'le belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İthalât İstisnası

İthalât

16. (1) Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden istisnadır.

İstisnası

(A) Bu Yasaya göre teslimleri vergiden istisna edilen mal ve hizmetlerin ithali,

28/1983

(B) Diplomatik Hak, Dokunulmazlık ve Ayrıcalıklar Yasası ile Bakanlar Kurulu'nun 19/6/1978 tarih ve .129-78 sayılı Kararları çerçevesinde yapılan ithalât,

75/1991

R.G. 47-A.E.21

28.6.1978

Karar No:

Ö.129-78

(C) Transit, aktarma, gümrük antreposu, geçici depo, gümrük sahası ve serbest bölge rejimlerinin uygulandığı mal ve hizmetler,

37/1983

(Ç) Gümrük ve İstihsal Yasası'nın 34'üncü maddesi uyarınca yayımlanan Tüzükler kapsamında yapılan geçici ithalât,

38/1988

16/1991

48/1991

16/1992

A.E. 459

(D) Gümrük ve İstihsal Yasası'nın 58'inci maddesi uyarınca yayımlanan "Gümrük Vergileri Kişisel Muafiyetler Tüzüğü"nde yer alan eşyanın anılan Tüzük'teki kayıt ve koşullarla ithali,

29.11.1983

A.E. 187

17.4.1985

A.E. 726

16.12.1987

A.E. 18

12.1.1991

12/1983

(E) Dış Ticaret (Düzenleme ve Denetim) Yasası kuralları uyarınca yayımlanan "Geçici İthalât ve Geçici İhracat Tüzüğü" kapsamında yapılan ithalât,

46/1990

A.E. 400

18.10.1983

42/1991

(F) Gümrük ve İstihsal Vergileri Tarife Yasası'nın 14'üncü maddesinde belirtilen malların ithali.

(Sözkonusu malların yurt dışında bir işleme bağlı tutulması veya asli kısmına bir ilâve yapılması halinde, eşyanın kazandığı değer farkı istisnaya dahil değildir.)

- (G) Gümrük ve İstihsal Vergileri Tarife Yasası'nın 3'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasında belirtilen malların ithali,
- (Ğ) Gümrük ve İstihsal Vergileri Tarife Yasası'nın 35'inci ve 37'nci maddelerinde belirtilen malların ithali,
- (H) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Güvenlik Kuvvetlerini Güçlendirme Kurumu ile Bakanlar Kurulunca Hayır Kurumu olarak ilân edilen kuruluşların münhasıran kuruluş amaçlarına uygun alanlarda kullanacakları malların doğrudan doğruya bu kurumlarca ithali,
- (I) Özürlü oldukları Sağlık Kurulu tarafından onaylanan kişilerin kendi ihtiyaçlarında kullanacakları araç ve gereçlerin (vücuda takılan uzuv ve parçalar dahil) Gümrük ve İstihsal Vergileri Tarife Yasası'nın 15'inci maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca yapılan Gümrük ve İstihsal Vergileri Tarife (Muafiyetler) Tüzüğü çerçevesinde doğrudan doğruya kendileri tarafından ithali,

A.E. 277

23.5.1991

A.E. 356

17.7.1991

A.E. 674

27.12.1991

A.E. 193

4.5.1992

A.E. 235

2.6.1992

- (İ) Gümrük ve İstihsal Yasası'nın 30'uncu maddesi uyarınca geri gelen malların ithali; (Bu Yasa'nın 12'nci maddesinde düzenlenen ihracat istisnasından yararlanarak ihraç olunan, ancak Gümrük ve İstihsal Yasası'nın 30'uncu maddesinde belirtildiği şekilde geri gelen eşyanın, ithalât istisnasından faydalanabilmesi için, bu eşya ile ilgili olarak ihracat istisnasından faydalanılan verginin Gümrük ve Rüşumat Dairesine ödenmesi veya bu miktar kadar teminat gösterilmesi koşuldur.

- (2) Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili usûl ve esaslar, Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir Tüzük'le belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kültür, Eğitim, Sosyal ve Askeri Amaçlı

İstisnalarla Diğer İstisnalar

**Kültür, Eğitim,
Sosyal ve Askeri**

17. Aşağıdaki fıkralarda öngörülen hizmet ve işlemler vergiden istisnadır.

Amaçlı İstisnalarla

Diğer İstisnalar

8/1978

(1) Kültür ve eğitim amacı taşıyan istisnalar :

31/1981

4/1986

88/1991

Genel ve Katma Bütçeye dahil idarelerin, Belediyelerin, Köyler ve bunların oluşturdukları birliklerin, döner sermayeli kuruluşların ve Bakanlar Kurulunca onaylanan sosyal amaçlı vakıf, kurum ve dernekler ile Beden Eğitimi ve Spor Yasası uyarınca tescil edilen federasyonların ;

(A) İlmi, fenni, güzel sanatları ve amatör sporu yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetler,

(B) Tiyatra, konser salonu, kütüphane, sergi, okuma ve konferans salonları, spor tesisleri ile müze işletmek veya yönetmek suretiyle yaptıkları kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetleri,

(2) Sosyal amaç taşıyan istisnalar :

(A) Yukarıda (1)'inci fıkrada sayılan kurum ve kuruluşların hastahane, dispanser, klinik, senatoryum, kan ve organ nakline mahsus bankalar, röntgen, tahlil laboratuvarı, huzur evleri gibi kuruluşları işletmek veya yönetmek suretiyle yaptıkları her türlü sağlık ve sosyal amaçlı teslim ve hizmetler,

(B) Bakanlar Kurulunca Hayır Kurumu olarak ilân edilen kurumların kuruluş amaçlarına uygun olarak yaptıkları ve bu fıkranın (A) bendi dışında kalan teslim ve hizmetler,

(C) Yasaların gösterdiği gerek üzerine bedelsiz olarak yapılan mal teslimi ve hizmet ifaları ile yukarıda (1)'inci fıkrada sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapılan teslim ve hizmetler.

(3) Askeri amaç taşıyan istisnalar :

Askeri kuruluşlara ait fabrika, tersane ve atölyelerin kuruluş amaçlarına uygun olarak yaptıkları teslim ve hizmetler. (Kıbrıs Türk Barış Kuvvetlerinin aynı mahiyetteki teslim ve hizmetleri dahil).

(4) Diğer İstisnalar :

41/1976

(A) Kazancı bilânço esasına göre saptanan kişisel işletmelerin bilânçolarının bir sermaye şirketine aktif ve pasifiyle bir bütün halinde kayıtlı bilânço değerleriyle devrolunması,

24/1977		kollektif ve adi komandit şirketlerin bu koşullara uyarak sermaye şirketine dönüşmeleri işlemleri ile Kurumlar Vergisi Yasası'nın 37'nci, 38'inci ve 39'uncu maddelerinde belirtilen işlemler,
62/1977		
11/1980		
35/1983		
36/1987		
21/1992	(B)	Külçe altın, döviz, para, damga pulu, hisse senedi ve tahvil teslimleri ile Banka ve Sigorta İşlemleri Vergisi Yasası kapsamına giren işlemler,
	(C)	Kamu kuruluşları, tarım kooperatifleri, çiftçi ve su birliklerince yapılan tarımsal amaçlı su teslimleri ile arazi, bitki ve hayvan ıslahına ait hizmetler ve tarımsal mücadele hizmetleri,
	(Ç)	İcra yoluyla yapılan satışlarda kişisel malların satışı.

ALTINCI BÖLÜM

İsteğe Bağlı Yükümlülük, Vazgeçme ve

İstisnaların Sınırı

İsteğe Bağlı Yükümlülük ve Vazgeçme	18.	(1) İsteğe bağlı yükümlülük kapsamına dahil edilmek isteyenler veya vergiden istisna edilen işlemleri yapanlar, diledikleri takdirde, ilgili Gelir ve Vergi Dairesine yazılı başvuruda bulunarak, işlemleri dolayısıyla vergiye bağlı tutulmalarını talep edebilirler. Bu talebin yükümlülerin işlemlerinin tamamını kapsamaması koşuldur. Ancak, yükümlülüğün başvuru tarihinden önce yapılan veya devamedilmekte olan işlemleri kapsamaz. Bu kapsama dahil edilmek isteyenlerin vergi yükümlülükleri, Gelir ve Vergi Dairesince başvuru tarihinden başlayarak tesis olunur.
		(2) (1)'inci fıkrada belirtilen şekilde yükümlü olanlar üç yıl geçmedikçe yükümlülükten çıkamazlar. Yükümlüler, üç yıllık sürenin bitiminden önce yükümlülükten çıkma talebinde bulunmadıkları takdirde, yükümlülük yeniden üç yıl süre ile uzatılmış sayılır.
21/1992	(3)	Bu Yasa'nın 17'nci maddesinin (4)'üncü fıkrasının (B) bendi uyarınca istisna edilen Banka ve Sigorta İşlemleri Vergisi Yasası kapsamına giren işlemler hakkında yukarıdaki (1)'inci fıkra kuralları uygulanmaz.

**İstisnaların
Sınırı**

19. (1) Diğer Yasalardaki vergi muafiyeti ve istisna kuralları bu Yasa bakımından geçersizdir. Bu Yasa'ya ilişkin istisna ve muafiyetler, ancak bu Yasa'ya kural eklemek veya bu Yasada değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir.
- (2) Uluslararası andlaşma kuralları saklıdır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Matrah, Oran ve İndirim

BİRİNCİ BÖLÜM

Matrah

**Teslim ve
Hizmet**

20. (1) Teslim ve hizmet işlemlerinde matrah, bu işlemlerin karşılığını oluşturan bedeldir.

İşlemlerinde

Matrah

- (2) Bu Yasa amaçları bakımından “Bedel” deyimi, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunların adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle veya her ne isim altında olursa olsun alınan veya bunlar tarafından borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını anlatır.

27/1977

- (3) Yükümlünün vergiye bağlı faaliyetlerinde kullanacağı amortismanına bağlı taşınır veya taşınmaz malların imali veya inşası işlemlerinde matrah, bunların Vergi Usul Yasasına göre belirlenecek değerleridir.

13/1980

- (4) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, Resmi Gazete'de yayımlayacağı bir Tebliğ ile, mal ve hizmet neveleri itibarıyla bedelin, Katma Değer Vergisi dahil olarak saptanması zorunluluğunu getirmeye yetkilidir.

Bu gibi hallerde bedel, Katma Değer Vergisi dahil olarak belirlenir ve vergi müşteriye ayrıca yansıtılmaz.

İthalâta

21. İthalatta verginin matrahı aşağıda gösterilen unsurların toplamıdır.

Matrah

- (1) İthal edilen malın gümrük vergisi tarhına esas olan değeri, gümrük vergisinin değer esasına göre alınmaması veya malın gümrük vergisinden muaf olması halinde, sigorta ve navlun

bedelleri dahil (CIF) değeri, bunun belli olmadığı hallerde malın gümrükçe saptanacak değeri,

- 24/1982 (2) İthalât sırasında ödenen her türlü vergi, (Gelir Vergisi Yasası'nın 31'inci maddesinin (4)'üncü fıkrasına göre yapılan kesintiler hariç) resim, harç, pay veya fonlar,
- 11/1985
- 67/1987
- 16/1989
- 20/1990
- 22/1991
- 14/1992
- 20/1992

(3) Fiili ithalâta kadar yapılan diğer giderler ve ödemeler ile mal bedeli üzerinden hesaplanan fiyat farkı, kur farkı gibi ödemeler.

Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımalarında Matrah 22. İkametgâhı, işyeri veya yasal merkezi ve iş merkezi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bulunmayanlar tarafından yabancı ülkeler ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılıkta, kişi ve ton başına mil itibarıyla yurt içi emsalleri gözönüne alınmak suretiyle, matrah saptamaya Maliye işleriyle görevli Bakanlık yetkilidir.

Özel Matrah Şekilleri 23. (1) Bu Yasa'nın 21'inci ve 22'nci maddeleri dışında oluşan mal ve hizmet teslimlerine ilişkin özel matrah şekilleri şunlardır.

(A) Spor-Toto, Loto ve benzeri oyunlarda, her türlü piyango ve diğer şans oyunlarında oyuna katılma bedeli,

(B) Diğer müşterek bahis ve şans oyunlarında bu bahis ve oyunlara katılma karşılığında alınan bedel,

Fasıl 151 (C) Bahse Tutuşma Evleri, Kumarhaneler ve Kumarı Önleme Yasa'sı uyarınca Devletten kumarhane veya herhangi bir şans oyununa dayalı olarak faaliyette bulunmak için işletme imtiyazı veya izni alan iş yerlerinde, jeton ve benzeri araçlarla kumar oynanmasında, bu araçlar karşılığında, işletmenin aldığı her türlü bedel ; diğer hallerde ise her gün için elde edilen brüt hasılattır.

15/1971

20/1971

20/1975

44/1984 **“Brüt Hasılat”** deyimi, Gelir Vergisi Yasası'nın 4'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrasında belirtilen anlamı taşır.

24/1982

11/1985

67/1987

16/1989

20/1990

22/1991

14/1992

20/1992

(C) Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler, maçlar ve yarışlar ve yarışmalar düzenlenmesi ve gösterilmesinde bunların icra edildiği yerlere giriş karşılığında alınan bedel,

(D) Gümrük depolarında ve müzayede yerlerinde yapılan satışlarda kesin satış bedeli,

(2) Bakanlar Kurulu, işin niteliğini gözönünde bulundurarak, çıkaracağı bir Tüzük'le, özel matrah şekilleri belirlemeye yetkilidir.

Matraha Dahil 24. Aşağıda yazılı unsurlar matraha dahildir.

Olan Unsurlar

(1) Teslim alanın gösterdiği yere kadar satıcı tarafından yapılan taşıma yükleme ve boşaltma giderleri,

(2) Ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıkları ile vergi, resim, harç, pay, fon karşılığı gibi unsurlar,

(3) Vade farkı, fiyat farkı, kur farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzeri adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerler.

Matraha Dahil 25. Aşağıda öngörülen unsurlar matraha dahil değildir.

**Olmayan
Unsurlar**

(1) Teslim ve hizmet işlemlerinde, mal teslimi veya hizmet ifası ile

ilgili düzenlenen fatura ve benzeri belgelerde gösterilen ticari teammüllere uygun miktardaki iskontolar,

(2) Hesaplanan Katma Değer Vergisi.

- Döviz İle Yapılan İşlemler**
26. Bedelin döviz ile hesaplanması halinde, döviz, vergiyi doğuran olayın meydana geldiği andaki cari kuru üzerinden Türk Parasına çevrilir. Cari kuru belli olmayan dövizlerin, Türk Parasına çevrilmesine ilişkin usul ve esaslar, Para ve Kambiyo mevzuatına göre Maliye işleriyle görevli Bakanlıkça belirlenir.
- Emsal Bedeli ve Emsal Ücreti**
27. (1) Bedeli bulunmayan veya bilinmeyen işlemler ile bedelin mal, menfaat, hizmet gibi paradan başka değerler olması halinde matrah, işlemin niteliğine göre emsal bedeli veya emsal ücretidir.
- (2) Bedelin emsal bedeline veya emsal ücretine göre açık bir şekilde düşük olduğu ve bu düşüklüğün yükümlü tarafından haklı bir sebeple açıklanmadığı hallerde de matrah olarak emsal bedeli veya emsal ücreti esas alınır.
- 27/1977 (3) Emsal bedeli ve emsal ücreti, Vergi Usul Yasası kurallarına göre saptanır.
- 13/1980 (4) Katma Değer Vergisi uygulaması bakımından emsal bedelin tayininde, genel idare giderleri ve genel giderlerden mamüle düşen payın bedele katılması zorunludur.
- (5) Serbest meslek faaliyetleri için ilgili meslek kuruluşlarınca belirlenmiş bir tarife varsa, hizmetin bedeli, bu tarifede gösterilen miktardan düşük olamaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Oran

- Verginin Oranı**
28. (1) Katma Değer Vergisi genel oranı, vergiye bağlı her bir işlem için yüzde on (%10)'dur. Bakanlar Kurulu, ekonomik ve sosyal durumu gözetererek çıkaracağı bir Tüzük'le bu oranı :
- (A) Tütün ve tütün mamülleri ile her türlü alkollü içkide %50 (yüzdeelli) oranına kadar yükseltmeye, gerekli hallerde %10 (yüzde on) oranına kadar indirmeye ve bu oranlar dahilinde muhtelif mallar ile bazı malların perakende safhası için farklı oranlar belirlemeye,
- (B) Yukarıdaki (A) bendinde belirtilen ürünler dışında kalan mal teslimi ve hizmet ifalarında %20 (yüzde yirmi) oranına kadar yükseltmeye, gerekli hallerde yüzde sıfıra kadar indirmeye ve bu oranlar dahilinde muhtelif mal ve hizmetler ile bazı malların perakende safhası için farklı

vergi oranları belirlemeye,

yetkilidir.

- (2) Bakanlar Kurulu, götürü usülde vergilendirilen yükümlülerin takdir edilen safi kazançlarına uygulanmak üzere, yükümlü türleri itibarıyla yukarıdaki (1)'inci fıkrada belirtilen oranlar dahilinde farklı vergi oranları belirlemeye yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İndirim

Vergi

İndirimi

29. (1) Yükümlüler, yaptıkları vergiye bağlı işlemleri üzerinden hesaplanan Katma Değer Vergisinden, bu Yasada aksine kural olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak aşağıdaki vergileri indirebilirler.
- (A) Kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri belgelerde gösterilen Katma Değer Vergisi,
- (B) İthal olunan mal ve hizmetler dolayısıyla ödenen Katma Değer Vergisi,
- (C) Götürü usülde vergiye bağlı yükümlülerden, gerçek usülde vergilendirmeye geçenlerin çıkaracakları envantere göre vergilendirme dönemi başındaki mallarına ait fatura ve benzeri belgelerde gösterilen Katma Değer Vergisi,
- (Ç) Bu Yasa'nın 17'nci maddesinin (4)'üncü fıkrasının (A) bendi uyarınca vergiden istisna edilen işlemlerde, devir olunan işletmelerce indirilemeyen Katma Değer Vergisi.
- (2) Bir vergilendirme döneminde indirilecek Katma Değer Vergisi toplamı, yükümlünün vergiye bağlı işlemleri dolayısıyla hesaplanan Katma Değer Vergisi toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki fark, sonraki dönemlere devrolunur ve iade edilmez. Ancak, 28'inci madde uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından vergi oranları indirilen mallardan sadece temel gıda maddeleriyle ilgili olup, indirilemeyen vergi iade edilir.
- (3) Vergiyi doğuran olayı belirleyen belgelerin ait olduğu hesap döneminde işletmelerin yasal defterlerine kaydedilmemesi halinde, bu vergi farkı sonraki dönemlere devrolunamaz ve iadesi yapılmaz.
- (4) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, vergi indirimi uygulamasında doğabilecek aksaklıkları, vergi mükerrerliğine ve vergi

muafiyetine meydan vermeyecek şekilde, bu Yasa'nın ana ilkelerine uygun olarak gidermeye ve indirimle ilgili usul ve esasları, Resmi Gazete'de yayımlanacak bir Tebliğ ile düzenlemeye yetkilidir.

**İndirilemeyecek
Katma Değer
Vergisi**

30. Aşağıda belirtilen mal ve hizmetler ile ilgili vergiler, yükümlünün vergiye bağlı işlemleri üzerinden hesaplanan Katma Değer Vergisi'nden indirilemez.

- (1) Teslimleri vergiye bağlı olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış belgelerinde gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan Katma Değer Vergisi,
- (2) İşletmelere ait salon tipi motorlu araçların alış belgelerinde gösterilen Katma Değer Vergisi (faaliyetleri kısmen veya tamamen salon tipi motorlu araçların kiralanması veya kamu aracı statüsünde işletilmesi olanların, bu amaçla işlettikleri araçların vergisi hariç),
- (3) Zayi olan malların alış belgelerinde gösterilen Katma Değer Vergisi,
- (4) Gelir Vergisi Yasası'na ve Kurumlar Vergisi Yasası'na göre kazancın saptanmasında indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen Katma Değer Vergisi.

24/1982

11/1985

67/1987

16/1989

20/1990

22/1991

14/1992

20/1992

41/1976

24/1977

62/1977

11/1980

35/1983

36/1987

**Amortismanına
Bağlı
Ekonomik
Kıymetlere Ait
İndirim**

31. (1) Amortismanına bağlı ekonomik kıymetlerin Katma Değer Vergisi, bunların aktife girdiği veya kullanılmaya başlandığı vergilendirme döneminden başlayarak, üç yıl içinde ve üç eşit miktarda, bu bölümdeki esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılır.
- (2) Yatırımların teşvik edilmesi amacıyla, sektör veya mal grupları itibarıyla Bakanlar Kurulu, bu süreleri, Resmi Gazete’de yayımlayacağı bir emirname ile azaltmaya yetkilidir.

Ancak, sözkonusu ekonomik kıymetlerin enaz üç yıl işletmede kullanılması koşuldur. Ekonomik kıymetlerin üç yıldan daha kısa bir süre içerisinde satılması, işletmeden çekilmesi, işletme dışı amaçlarla kullanılmaya başlanması halinde, indirim konusu yapılan vergi, (1)’inci fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde vergilendirme dönemleri itibarıyla düzeltilir.

**İstisna Edilmiş
İşlemlerde
İndirim**

32. Bu Yasa’nım 12’nci, 14’üncü ve 15’inci maddeleri uyarınca vergiden istisna edilmiş bulunan işlemlerle ilgili fatura ve benzeri belgelerde gösterilen Katma Değer Vergisi, yükümlünün vergiye bağlı işlemleri üzerinden hesaplanacak Katma Değer Vergisinden indirilir. Vergiye bağlı işlemlerin mevcut olmaması veya hesaplanan verginin indirilecek vergiden az olması halinde indirilemeyen Katma Değer Vergisi, Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir Tüzükle belirlenecek usul ve esaslara göre bu işlemleri yapanlara iade olunur.

**Kısmi Vergi
İndirimi**

33. (1) Bu Yasaya göre indirim hakkı tanınan işlemlerle, indirim hakkı tanınmayan işlemlerin bir arada yapılması halinde, fatura ve benzeri belgelerde gösterilen Katma Değer Vergisinin ancak indirim hakkı tanınan işlemlere isabet eden kısmı indirim konusu yapılır.
- (2) Kısmi Vergi indirimine ilişkin usul ve esaslar, Maliye işleriyle görevli Bakanlık tarafından Resmi Gazete’de yayımlanacak bir Tebliğ ile belirlenir.

**İndirimin
Belgelendirilmesi**

34. (1) Yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait Katma Değer Vergisi, alış faturası veya benzeri belgeler ve gümrük makbuzu üzerinde ayrıca gösterilmek ve bu belgeler yasal defterlere kaydedilmek koşuluyla indirilebilir.
- (2) Katma Değer Vergisinin fatura ve benzeri belgelerde ayrıca gösterilmesine gerek görülmeyen işlemlerde vergi indiriminin nasıl belgelendirileceği Maliye işleriyle görevli Bakanlıkça Resmi Gazete’de yayımlanacak bir Tebliğ ile belirlenir.

Matrah ve İndirim Miktarlarının Değişmesi

35. Malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemde vazgeçilmesi veya herhangi bir nedenle matrahda değişikliğin meydana gelmesi hallerinde, vergiye bağlı işlemleri yapmış olan yükümlü, bunlar için borçlandığı vergiyi ; bu işlemlere muhatap olan yükümlü ise indirme hakkı bulunan vergiyi, değişikliğin niteliğine uygun şekilde ve değişikliğin doğduğu dönem içinde düzeltir.

Ancak, iade olunan malların fiilen işletmeye girmiş olması ve bu girişin defter kayıtlarında gösterilmesi zorunludur.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Verginin Tarhı ve Ödenmesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Vergilendirme Usülleri

Gerçek Usülde Vergilendirme

36. Bu Yasa'da aksine kural bulunmadıkça yükümlüler gerçek usülde vergilendirilirler.

Götürü Usülde Vergilendirme

37. (1) Gelir Vergisi Yasasına göre kazançları götürü usülde saptanan ticaret ve serbest meslek erbabı ile tarımsal kazanç sahipleri (vergiden muaf tutulanlar dahil), götürü usülde vergilendirilirler.

24/1982

11/1985

67/1987

16/1989

20/1990

22/1991

14/1992

20/1992

A.E.87

25.2.1983

A.E.173

24.4.1983

A.E.164

- (2) Götürü usülde vergilendirilen yükümlülerin Katma Değer Vergisi bu yükümlülerin Gelir Vergisi Yasası'nın 49'uncu maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca düzenlenen "Götürü Usülde Vergilendirme Esas ve Kıstasları Tüzüğü"ne dayanılarak takdir edilen yıllık safi kazançları, maliyet bedeline göre yüzde yirmi (%20) ortalama safi kâr esasından brüt hasıllara dönüştürülmek suretiyle bulunacak miktara, bu Yasa'nın 28'inci maddesinde belirlenen vergi oranının uygulanması sonucu saptanacak yıllık Katma Değer Vergisi miktarından, yükümlülerin işletmeleri için satın aldıkları mal ve hizmetler ile

15.3.1985 giderlerine ait belgelerde gösterilen Katma Değer Vergisinin indirilmesi suretiyle hesaplanır. Bu kapsamdaki yükümlüler, A.E.164 ilgili takvim yılı içerisinde (3)'üncü fıkra kurallarına bağlı olarak indiremedikleri Katma Değer Vergilerini daha sonraki yıllara 4.4.1986 aktaramazlar,
A.E.350
26.9.1986
A.E.771
31.12.1987
A.E.124
24.3.1989
A.E.38
29.1.1991
A.E.58
13.2.1992

- (3) Yukarıdaki (2)'nci fıkra kapsamında vergilendirilen yükümlülerin ödemeleri gereken asgari yıllık Katma Değer Vergisi, Gelir Vergisi Yasasına göre götürü olarak belirlenen safi kazançlarına genel vergi oranı uygulanmak suretiyle bulunacak miktardan, faaliyetleri tamamen veya münhasıran indirimli orana bağlı işlemlerden oluşan götürü vergi yükümlülerinin ödeyecekleri Katma Değer Vergisi ise, bu yükümlülere takdir edilecek safi kazançta uygulanacak indirimli vergi oranı sonucunda bulunacak miktardan az olamaz.
- (4) Bakanlar Kurulu, Resmi Gazete'de yayımlayacağı bir Emirname ile, yukarıdaki (2)'nci fıkrada belirtilen safi kâr oranını yüzde bir (%1)'e kadar indirmeye veya bu oranı yüzde yüz (%100)'e kadar artırmaya ve bu oranlar dahilinde muhtelif yükümlü türleri itibarıyla farklı kâr oranları belirlemeye yetkilidir.
- (5) Götürü usülde vergilendirmeye ilişkin usül ve esaslar, Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak bir Tüzük ile belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Vergilendirme Dönemi ve Beyan Esası

Vergilendirme 38. (1) Katma Değer Vergisinde vergilendirme dönemi, faaliyet

Dönemi

gösterilen takvim yılının birer aylık dönemleridir.

Aşağıdaki hallerde vergilendirme dönemi :

- (A) Vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar için bir aydır,
- (B) İthalât, Transit ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yabancı ülkeler arasındaki taşımacılık işlerinde, gümrük hattından geçildiği andır.

- (2) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, Resmi Gazete’de yayımlayacağı bir Tebliğ ile, yükümlüleri gruplar halinde toplamaya ve bu gruplar için değişik vergilendirme dönemleri saptamaya yetkilidir.

Beyan Esası

- 39. (1) Katma Değer Vergisi, bu Yasada aksine kural bulunmadıkça, yükümlülerin yazılı beyanları üzerinden tarh olunur.
- (2) Bu Yasa’nın 10’uncu maddesinde belirtilen hallerde beyan, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar tarafından yapılır.
- (3) Herhangi bir vergilendirme döneminde vergiye bağlı işlemleri bulunmayan yükümlüler de beyanname vermek zorundadırlar.
- (4) İthalâta alınan Katma Değer Vergisi, gümrük giriş beyannamesindeki beyan üzerine tarh olunur. Gümrük giriş beyannamesi verilmeyen hallerde ve motorlu kara taşıtlarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yabancı ülkeler arasında yapılan yük ve yolcu taşımalarında ve transit taşımalarda Katma Değer Vergisi, yükümlülerin yapacakları özel beyan üzerine tarh olunur. Bu fıkra kurallarına göre tarhiyata esas alınacak beyannamelerde, vergi matrahının unsurları ile vergi oranının açıkça gösterilmesi gereklidir.

Beyanname**Verme Zamanı**

- 40. (1) Yükümlüler ve vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar Katma Değer Vergisi beyannamelerini, vergilendirme dönemini izleyen ayın onbeşinci günü çalışma saati sonuna kadar ilgili Gelir ve Vergi Dairesine vermekle yükümlüdürler.
- (2) Katma Değer Vergisi beyanının gümrük giriş beyannamesi veya özel beyanname ile yapılması gerektiği hallerde, bu beyannameler, vergi yükümlülüğünün başladığı anda ilgili gümrük idaresine verilir.
- (3) İş bırakan yükümlünün Katma Değer Vergisi beyannamesi, iş bırakıldığı tarihi izleyen ayın onbeşinci günü çalışma saati sonuna kadar verilir.
- (4) Gerçek usulde vergiye bağlı yükümlüler, bağlı buldukları Gelir ve Vergi Dairesine takvim yılının dörder aylık dönemlerini

takip eden ayın onbeşinci günü çalışma saati sonuna kadar, ilgili ayın Katma Değer Vergisi beyannamesi ile birlikte, mal teslim ettikleri ve/veya hizmet sundukları herbir yükümlü için bu teslim ve hizmetlerinin toplam tutarları ile bunlara ilişkin Katma Değer Vergisi tutarlarını bildirmek zorundadırlar.

- (5) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, yükümlü grupları itibarıyla beyanname verme zamanlarını değiştirmeye, yukarıdaki (4)'üncü fıkra uyarınca yapılacak bildirimlerin şekil ve esaslarını Resmi Gazete'de yayımlanacak bir Tebliğ ile belirlemeye ve bu bildirimlerin verilme dönemlerinde değişiklik yapmaya yetkilidir.

**Beyannamelerin
Şekil ve İçeriği**

41. Katma Değer Vergisi beyannamelerinin şekil ve içeriği ile gümrük giriş beyannamelerinde Katma Değer Vergisine ilişkin olarak yer alacak bilgiler, Maliye işleriyle görevli Bakanlıkça belirlenir ve düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tarh İşlemleri

**Verginin Tarhı
ve Tarh Yeri**

42. (1) Katma Değer Vergisi, yükümlünün iş yerinin bulunduğu yerdeki Gelir ve Vergi Dairesince tarh olunur.
- (2) Yükümlünün Gelir ve Vergi Dairesinin ayrı ayrı şubelerinin faaliyet bölgelerinde işyerleri varsa, Katma Değer Vergisi, Gelir veya Kurumlar Vergisi yönünden bağlı olduğu Gelir ve Vergi Dairesi şubesi tarafından tarh olunur.
- (3) Taşınır veya taşınmaz mallar ile hakların kiralanmasında Katma Değer Vergisi, bunların bulunduğu yerdeki Gelir ve Vergi Dairelerince tarh olunur,
- (4) İthalde alınan Katma Değer Vergisi, ilgili gümrük idaresince tarh olunur,
- (5) İkametgâhı veya yasal merkezi ve iş merkezi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde bulunmayanlar tarafından motorlu kara taşıtlarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılığa ait Katma Değer Vergisi de, ilgili gümrük idaresince tarh olunur.
- (6) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, faaliyetin gereğini gözönünde tutarak, yükümlünün başvurusu üzerine veya re'sen tarh yerini tayin etmeye yetkilidir.

**Tarhiyatın
Muhatabı**

43. Katma Değer Vergisi, bu vergiyi ödemekle yükümlü gerçek veya tüzel kişiler adına tarh olunur.

Ancak ;

- (1) Adi ortaklıklarda verginin ödenmesinden müteselsilen sorumlu olmak üzere, ortaklardan herhangi biri,
- (2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yerleşmiş olmayan gerçek kişiler ile yasal merkez ve iş merkezlerinden her ikisi de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti içinde bulunmayan tüzel kişiler de, bu Yasaya göre vergi kesintisi yapmakla sorumlu kişi,

Böyle bir kişinin bulunmaması halinde, yükümlünün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki daimi temsilcisi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde birden fazla temsilcisinin mevcudiyeti halinde, yükümlünün belirleyeceği temsilci, tarhiyat tarihine kadar böyle bir belirleme yapılmamışsa temsilcilerden herhangi birisi, daimi temsilci yoksa işlemleri yükümlü adına yapanlar,

tarhiyata muhatap tutulurlar.

- Tarhiyatın** 44. Katma Değer Vergisi beyannamenin verildiği günde, beyanname
Zamanı posta ile gönderilmişse, vergiyi tarh edecek Gelir ve Vergi Dairesine geldiği tarihten başlayarak yedi gün içinde tarh edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Verginin Ödenmesi

- Verginin** 45. (1) Beyanname vermek zorunluluğunda olan yükümlüler ile vergi
Ödenmesi kesmekle sorumlu tutulanlar, bir vergilendirme dönemine ait Katma Değer Vergilerini beyanname verme süresi içinde ödemeye zorunludurlar.

İkmalen veya re'sen tarh edilen vergiler ilgili vergilendirme dönemine ait ödeme tarihinden önce tahakkuk etmiş ise, ilgili vergilendirme dönemine ait ödeme süresi içinde; ödeme süreleri kısmen veya tamamen geçmiş olan vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak tahakkuk eden vergiler tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenir.

- (2) İthalde alınan Katma Değer Vergisi, gümrük vergisi ile birlikte ve aynı zamanda ödenir.
- (3) Gümrük vergisine bağlı olmayan ithalatta ve ikametgâhı veya yasal merkezi ve iş merkezi yurt dışında bulunanlar tarafından motorlu kara taşıtlarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılığa ait Katma Değer Vergisi, bu işlemlere ait özel beyannamelerin verilme süresi içinde ödenir.
- (4) Götürü usülde vergiye bağlı Katma Değer Vergisi yükümlülerine tarh edilen Katma Değer Vergisi, yukarıda (1)'inci fıkrada belirtilen ödeme süresi içinde ödenir.

- (5) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, işlemin niteliğini gözönünde bulundurarak, Katma Değer Vergisinin işlemden önce ödenmiş olması koşulunu getirmeye yetkilidir.
- 48/1977
- (6) Gerçek usulde vergiye bağlı Katma Değer Vergisi yükümlülerinin gerçekleştirecekleri yatırımlarda kullanacakları yatırım mallarının ithalinde ödenmesi gereken Katma Değer Vergisi, bu verginin fiilen indirilmesinin mümkün olacağı tarihe kadar ertelenebilir.
- 28/1985
- 31/1988
- 31/1991

Bu erteleme süresince yasal faiz uygulanmaz ve zaman aşımı işlemez. Erteleme işlemi için ertelenen borç miktarı kadar niteliği Maliye işleriyle görevli Bakanlıkça belirlenecek teminat alınır.

Yatırımın usulüne uygun olarak gerçekleşmemesi, yatırım mallarının, bu malların ithalinde ertelenen verginin fiilen indirilmesinin mümkün olacağı tarihten önce satılması veya yatırım mallarının amaç dışı kullanılması hallerinde, ertelenen vergi, tahakkuk ettiği tarihten başlayarak Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Yasası ile belirlenen gecikme zammı, ve bu zammın %50 (Yüzde Elli) fazlası uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

Bu erteleme uygulamasından yararlanmak için, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kalkınma plân ve programlarındaki hedef ve esaslara göre faaliyet gösteren işletmelerin, Devlet Plânlama Örgütü görüşü ışığında, Maliye işleriyle görevli Bakanlığın önerisi ile Bakanlar Kurulundan gerekli onayı almaları koşuldur.

46. (1) Bir kişinin bu Yasaya göre vermesi gereken beyannameyi vermemesi, 37'nci madde kuralları uyarınca vergilendirmeye bağlı tutulmamış olması veya işe başladığını bildirmemesi halinde, Gelir ve Vergi Dairesi, bu kişinin vergi ödemekle yükümlü olduğu kanaatine vardığı takdirde, bu kişinin ödemesi gerekli vergiyi takdir ederek re'sen tarh eder.

Gelir ve Vergi

Dairesinin Yetkileri

Ancak böyle bir vergi tarhı, ilgili kişinin beyanname vermemesi, vermekte ihmal veya kusur etmesi veya vermeyi reddetmesi, işe başladığını bildirmemesi gibi nedenlerle yürürlükteki yasaların suç saydığı herhangi bir sorumluluğuna tesir etmez.

- (2) Vergi tarhı ile ilgili kurallara bakılmaksızın, herhangi özel bir durumda herhangi bir vergi yükümlüsüne tarh edilecek verginin tahsilinin gerçekleşmeyeceğine Gelir ve Vergi Dairesini inandıracak neden olması halinde, ilgili vergi yükümlüsüne yazılı bir ihbar gönderilerek bu ihbarnamede saptanan süre içerisinde vergi tarhına itiraz edilip edilmemiş olmasına bakılmaksızın, verginin ödenmesi istenir.

- (3) Herhangi özel bir durumda tarh edilmesi gereken verginin tahakkuk ve tahsilinin gerçekleşmeyeceğine Gelir ve Vergi Dairesini inandıracak neden olması halinde, Gelir ve Vergi Dairesi, bu Yasa kapsamına giren vergi hususunda herhangi bir kişiden, 40'ncı madde kurallarına bakılmaksızın, herhangi bir vergilendirme dönemi hususunda derhal veya saptanan süre zarfında beyanname ile uygun göreceği bilgi veya hesap sunmasını ister ve tarhiyat işlemlerini bu Yasa'nın 39'uncu ve 42'nci maddelerindeki kurallara göre yapar.
- 48/1977
- 28/1985
- 31/1988
- 31/1991
- (4) (1)'inci, (2)'nci ve (3)'üncü fıkra kuralları uyarınca yapılan tarhiyat işlemlerine uygun olarak saptanan verginin, bunlara itiraz edilip edilmemesine bakılmaksızın, vergi ihbarnamesinde belirtilen süre içerisinde ödenmesi gerekir. Ödenmemesi veya Gelir ve Vergi Dairesini tatmin edecek teminat verilmemesi halinde, Katma Değer Vergisi, Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Yasası kuralları uyarınca ve aynı Yasada belirtilen işlem sürelerine bakılmaksızın derhal tahsil edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük İdarelerince Alınan

Katma Değer Vergisine İlişkin Kurallar

- Gümrük**
- Makbuzu**
- Düzeltilme**
- İşlemleri**
- 37/1983
- 38/1988
- 16/1991
- 48/1991
- 16/1992
- 42/1991
47. İthal sırasında alınan Katma Değer Vergisi, gümrük tahsilât makbuzunda ayrıca gösterilir.
48. (1) Bu Yasaya göre vergi ödenmeden veya eksik ödenerek yurda sokulan eşyaların hiç alınmamış veya eksik alınmış Katma Değer Vergileri hakkında Gümrük ve İstihsal Yasası ile Gümrük ve İstihsal Vergileri Tarife Yasasındaki esaslara göre işlem yapılır.
- (2) Bu Yasanın 16'ncı maddesi uyarınca ithalleri vergiden muaf olan mallara ilişkin olarak Gümrük ve İstihsal Yasası, Gümrük ve İstihsal Vergileri Tarife Yasası ve bu Yasa uyarınca yapılan düzenlemelere göre belli koşulların ithal edilmesi nedeniyle gümrük vergisi ödenmesi zorunluluğunun doğması halinde

söz konusu işlem Katma Değer Vergisine de bağlı tutulur.

- (3) İthal edilen eşya ile ilgili olarak Katma Değer Vergisinden istisna olduğu halde yanlışlıkla alınan veya fazla alındığı anlaşılan Katma Değer Vergisi, indirim hakkına sahip olmayan yükümlülere söz konusu gümrük yasaları uyarınca iade olunur.

49. Gümrük ve İstihsal Yasası, Gümrük ve İstihsal Vergileri Tarife Yasası ve bu Yasalar uyarınca yapılan düzenlemeler gereğince gümrük vergisi teminata bağlanarak işlem gören her türlü maddi değerlere ait Katma Değer Vergisi de aynı usule bağlı tutulur.

Teminatlı İşlemler

37/1983

38/1988

16/1991

48/1991

16/1992

42/1991

Tarhiyatın Muhatabı

50. (1) Gümrükte tarhedilen Katma Değer Vergisi, tarh sırasında hazır bulunan yükümlüye, yasal temsilcisine, adına hareket eden komisyoncusu ile gümrük veya geçiş işlemine muhatap olanlara tebliğ edilir.

- (2) Bu tebliğ üzerine yapılacak itiraz ve açılacak davalar için gümrük vergisinin bağlı olduğu usul ve esaslar uygulanır.

Matrah Farklarına Uygulanacak İşlemler

51. Yükümlülerin, ithalde beyan ettikleri matrahla, tahakkuk veya inceleme yapanların veya teftişte yetkili kılınanların saptadıkları matrahlar üzerinden hesaplanan vergi farkları hakkında Gümrük ve İstihsal Yasasındaki kurallar uyarınca ceza uygulanır. Ancak, bu ceza miktarı, tam verginin ödenmesi gerektiği tarihten başlayarak hesaplanacak gecikme zammı toplamından daha az olamaz.

37/1983

38/1988

16/1991

48/1991

16/1992

BEŞİNCİ KISIM

Usul Kuralları

Fatura ve Benzeri Belge Düzenlenmesi

27/1977

13/1980

52. (1) Bu Yasada geçen "Fatura ve Benzeri Belgeler" deyimi, Vergi Usul Yasası'nda tanımı yapılan belgeleri anlatır.

(2) Kullanılacak defter ve belgelerle ilgili olarak, Vergi Usul Yasasında belirtilenler dışında yeni defter ve belge tutulması, düzenlenmesi ve saklanması zorunluluğu getirmeye, kaldırmaya, vergi kayıp ve kaçacağını önlemek amacıyla kullanılan defter ve belgelere ek olarak düzenlenmesi uygun görülen defter ve belgelerin şeklini ve içereceği bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya, Gelir ve Vergi Dairesine onaylatılması zorunluluğu getirmeye, bu belgeleri bedeli karşılığında basıp dağıtmaya veya üçüncü kişilere bastırıp dağıttırmaya, yükümlülerin işyerlerine vergi levhası asma zorunluluğu getirmeye ve bu levhanın şekli ile içereceği bilgileri belirlemeye, gerçek ve tüzel kişilerden sürekli olarak, belli aralıklarla yazılı bilgi ve belge istemeye ve bu düzenlemelerle ilgili usul ve esasları, Resmi Gazete'de yayımlanacak bir Tebliğ ile belirlemeye Maliye işleriyle görevli Bakanlık yetkilidir.

(3) Yükümlüler, adı geçen Bakanlıkça belirlenen belge düzenine uymak ve istenen bilgi ve belgeleri süresinde Gelir ve Vergi Dairesine göndermek zorundadırlar.

(4) Maliye işleriyle görevli Bakanlıkça getirilen ve yukarıda belirtilen zorunluluklara uymadıkları saptanan yükümlülere, yerine getirilmeyen her bir istem veya saptama ile yükümlülerin mal teslimi ve hizmet alımları veya satışlarında almadıkları veya usulüne uygun düzenlemedikleri her bir belge için, 200,000.- (iki yüz bin) Türk Lirası özel usulsüzlük cezası kesilir. Bu ceza miktarı, her yılın 1 Ocak tarihinden başlayarak bir önceki yıla oranla %100 (yüzde yüz) artırılarak uygulanır ve Bakanlar Kurulunca, Resmi Gazete'de yayımlanacak bir Emirname ile duyurulur.

Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanma Zorunluluğu

53. (1) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, Katma Değer Vergisi yükümlüleri için Ödeme Kaydedici Cihaz kullanma zorunluluğu getirebilir.

Ancak, bu yükümlülüğe ilişkin özelliklerin en az altı ay önceden açıklanması koşuldur.

(2) Ödeme Kaydedici Cihaz kullanarak verilen satış fişleri, yükümlülerin fatura vermek zorunda olmadıkları işlemlerinin belgelendirilmesinde kullanılabilir.

(3) Ödeme Kaydedici Cihazların üretim veya ithalâtı ile uğraşan

kişiler, Maliye işleriyle görevli Bakanlıktan izin almak zorundadırlar.

(4) Maliye işleriyle görevli Bakanlık :

- (A) Ödeme Kaydedici Cihazların niteliklerini,
- (B) Ödeme Kaydedici Cihazlar kullanmak suretiyle verilen satış fişlerinde yer alması gereken bilgileri,
- (C) Ödeme Kaydedici Cihazların üretim veya ithalâtı ile uğraşan yükümlülerin uyacakları esasları,
- (Ç) Bu madde kuralları ile ilgili olarak uygulanacak usul ve esasları, Resmi Gazete’de yayımlanacak bir Tebliğ ile belirlemeye yetkilidir.

(5) Maliye işleriyle görevli Bakanlıkça belirlenen faaliyet ve yükümlü grupları dışında kalanların Ödeme Kaydedici Cihaz kullanmaları isteğe bağlıdır.

Ancak, Ödeme Kaydedici Cihaz kullanmak isteyen yükümlülerin, bu cihazları kullanmaya başlamadan önce Gelir ve Vergi Dairesi'nden izin almaları zorunludur.

(6) Maliye işleriyle görevli Bakanlığın onayı alınmadan Ödeme Kaydedici Cihazlar satılamaz, kiralanamaz, devredilemez veya diğer yollarla kullandırılmaz.

(7) Bu madde ile getirilen zorunluluklara uymayan yükümlüler hakkında, yerine getirilmeyen her bir zorunluluk için, 1,000,000.-TL (Bir Milyon Türk Lirası) özel usulsüzlük cezası uygulanır. Bu ceza miktarı, her yılın 1 Ocak tarihinden başlayarak bir önceki yıla oranla %100 (yüzde yüz) artırılarak uygulanır ve Bakanlar Kurulunca, Resmi Gazete’de yayımlanacak bir Emirname ile duyurulur.

Kayıt Düzeni

54. (1) Katma Değer Vergisi yükümlüleri, tutulması zorunlu defter kayıtlarını bu verginin hesaplanmasına ve denetimine olanak verecek şekilde düzenlerler. Bu kayıtlarda en az aşağıdaki bilgilerin açıkça gösterilmesi koşuldur.

- (A) Vergi konusu işlemlerin niteliği, vergisiz tutarları, hesaplanan ve indirilebilir vergi miktarları,
- (B) Vergiden istisna edilen işlemlerin indirim hakkı tanınan ve tanınmayanlara göre niteliği ve ayırımı ile hesaplanan indirilebilir vergi miktarı,
- (C) İndirim hakkı tanınmayan işlemlerin niteliği ve bu işlemlerle ilgili vergi miktarları, ve

(Ç) Matrah ve indirim miktarlarındaki değişmelerle ödenen, terkin edilen ve iade olunan vergiler.

(2) Emtia üzerine iş yapanlar, emtia envanterinde veya envanter defterinde, hesap dönemi sonunda mevcut emtiayı Katma Değer Vergisine bağlı olan ve olmayanlar itibarıyla ayırıp göstermeye zorludurlar.

- Vergi Teminatı** 55. Yükümlülerin fabrika, imalâthane, ticarethane, şube, satış mağazası, depo veya benzeri yerlerde mevcut konsiye ve transit halindekiiler dahil, ilk madde (hammadde), yarı mamül veya mamül madde stokları, üçüncü kişilere rehnedilmiş olsa dahi, Katma Değer Vergisi ile zam ve cezaların teminatı hükmünde olup, bedellerinden ilk önce sözü edilen hazine alacağı tahsil olunur.
- Bazı İşlemlerin Geçerli Sayılmaması** 56. Gelir ve Vergi Dairesi, herhangi bir Katma Değer Vergisi yükümlüsünün veya sorumlusunun ödemesi gereken vergi miktarını azaltan veya ortadan kaldıran herhangi bir işlemin yapay, uydurma, muvazaalı veya gerçek dışı olduğu kanaatine vardığı takdirde, bu işlemleri dikkate almaz.

ALTINCI KISIM

Çeşitli Kurallar

- Asgari Randıman Oranları ve Birim Satış Bedelleri** 57. (1) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, Resmi Gazete’de yayımlayacağı bir Tebliğ ile ; imal ve inşa işlerinde, hammadde, yardımcı madde, enerji, işçilik ve benzeri ölçüleri esas alarak belli iş ve sanat kolları itibarıyla asgari randıman oranları saptamaya, alım-satım ve hizmet işlerinde ise asgari birim satış bedellerini belirlemeye yetkilidir.
- (2) Yükümlülerin Katma Değer Vergisi, bu oranlara ve birim satış bedellerine göre hesaplanacak Katma Değer Vergisinden aşağı olamaz.
- Verginin Etiketle Gösterilme Zorunluluğu** 58. (1) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, Resmi Gazete’de yayımlanacak bir Tebliğ ile perakende satışı yapılan mallar ile hizmet ifalarında Katma Değer Vergisinin liste, etiket ve belgelerde gösterilmesine ilişkin zorunluluk getirmeye ve buna ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.
- (2) (1)’inci fıkra kuralları uyarınca getirilecek zorunluluklara uymayan yükümlüler hakkında, düzenlenmeyen herbir liste, etiket veya belge için bu Yasa’nın 52’nci maddesinde belirtilen özel usulsüzlük cezası uygulanır.
- Mal ve Hizmet Alımlarında Belge Alma** 59. Bu Yasa’nın öngördüğü belge düzeninin yerleştirilmesi amacıyla, Katma Değer Vergisi yükümlülerinden mal veya hizmet satın alacak kişiler, malın teslimi veya hizmetin ifası anında fatura, serbest meslek makbuzu ve benzeri belgeler ile yazar kasa fişi almak zorundadırlar.

Zorunluluğu.

8/1998 sayılı

Yasa ile

eklenen madde

Mal teslimleri ve hizmet alımları anında alınmayan herbir belge için 2,000,000.- (İki milyon) Türk Lirası özel usulsüzlük cezası kesilir. Bu ceza miktarı, her yıl 1 Ocak tarihinden başlayarak bir önceki yıla oranla %100 (yüzde yüz) artırılarak uygulanır ve Bakanlar Kurulunca, Resmi Gazete’de yayımlanacak bir Emirname ile duyurulur.

Verginin Gider**Kaydedilmeyeceği****Vergi Usul Yasası****Kuralları**

27/1977

13/1980

- 60.** Yükümlünün vergiye bağlı işlemleri üzerinden hesaplanan Katma Değer Vergisi ile yükümlüce indirilebilecek Katma Değer Vergisi, Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahlarının saptanmasında gider olarak kabul edilemez.
- 61.** Bu Yasa kurallarının uygulanmasında aksine kural bulunmadıkça Vergi Usul Yasası kuralları uygulanır.

YEDİNCİ KISIM**Geçici ve Son Kurallar****BİRİNCİ BÖLÜM****Geçici Kurallar****Geçici Madde****Bu Yasanın
Yürürlüğe
Girdiği Tarihten
Önce Yapılan
İşlemler**

- 1. (1)** Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce fatura veya benzeri belge düzenlemiş veya ödeme yapılmış olmakla beraber, bu belge veya ödeme ile ilgili mal teslimi veya hizmet ifası işlemi, Yasanın yürürlüğe girmesinden sonra yapılmış ise işlemin tamamı hakkında bu Yasa kuralları uygulanır.
- (2)** Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce başlamış olan ve birden fazla takvim yılına taşan her türlü inşaat ve taahhüt işlerinin, Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten sonra yerine getirilen kısmı, Maliye işleriyle görevli Bakanlık tarafından Resmi Gazete’de yayımlanacak bir Tebliğ’de belirlenecek usul ve esaslara göre vergiye bağlı tutulur.

Geçici Madde

**Bu Yasanın
Yürürlüğe
Girdiği Tarihte
Mevcut Kira
Sözleşmeleri**

2. Bu Yasanın yürürlüğe girmesinden önce yapılmış olup, yürürlüğe girdikten sonraki döneme de taşan kira sözleşmelerinde, kira bedeli peşin tahsil edilmiş olsa bile, Yasanın yürürlük tarihinden sonraki süreye isabet eden kira bedeli Katma Değer Vergisine bağlıdır. Bu süreye ait kira bedelinin Yasanın yürürlüğünden önce tahsil edilmiş olması halinde bu bedele ait Katma Değer Vergisinin ne şekilde ödeneceği Maliye işleriyle görevli Bakanlıkça belirlenir.

Geçici Madde

**Bu Yasanın
Yürürlüğe
Girdiği Tarihte
İşletmelerde Stok
Olarak Bulunan
Mallar**

3. (1) Bu Yasaya göre teslim ve ithali, Katma Değer Vergisine bağlı olan ve bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihte işletmelerde stok olarak bulunan malların bünyesinde yer alan ve Gümrük ve İstihsal Vergileri Tarife Yasasının EK III/A Cetveli (Devlette İmal Edilen veya Üretilen Mallar) uyarınca ödenmiş bulunan İstihsal Vergisi, bu malların teslimini takip eden ilk vergilendirme döneminde ödenecek Katma Değer Vergisinden indirilir.

42/1991

Ancak, bu indirimin yapılabilmesi için yükümlülerin, bünyesinde İstihsal Vergisi bulunan mal stoklarını, Gelir ve Vergi Dairesine bildirmesi koşuldur.

- (2) Bu maddeye ait stok bildirimi ile İstihsal Vergisinin indirimine ilişkin usul ve esaslar, Maliye işleriyle görevli Bakanlık tarafından Resmi Gazete’de yayımlanacak bir Tebliğ ile belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Son Kurallar

**Yürürlükten
Kaldırma**

42/1991

62. Gümrük ve İstihsal Vergileri Tarife Yasasının İstihsal Vergisine ilişkin kuralları, bu Yasanın yürürlüğe girmesi ile yürürlükten kaldırılır.

Yürütme

63. Bu Yasayı, Bakanlar Kurulu adına Maliye işleriyle görevli Bakanlık yürütür.

Yürürlüğe

Giriş

64. Bu Yasa’nın, Bakanlar Kurulu ile Maliye işleriyle görevli Bakanlığa yetki veren kuralları, bu Yasanın Resmi Gazete’de yayımlandığı tarihten; diğer kuralları ise Bakanlar Kurulunun Resmi Gazete’de yayımlayacağı bir Tebliğ ile belirteceği tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

RESMİ GAZETE

Sayı : 73 EK IV 14 Haziran, 1996

Sayı : 34

Bölüm I

BAKANLAR KURULU KARARLARI

KARAR NUMARASI : A-743-96

47/1992 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ YASASI'NIN

1 TEMMUZ 1996 TARİHİNDEN BAŞLAYARAK
YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ.

(Önerge No : 1015/95)

(E.M.B.)

Bakanlar Kurulu, 47/1992 sayılı Katma Değer Vergisi Yasası'nın 63'üncü maddesinin verdiği yetkiye dayanarak bu Yasa'nın 1 Temmuz, 1996 tarihinden başlayarak yürürlüğe girmesine karar verir.

Geçici Madde

**Bu Yasa'dan önce
Yapılan İşlemler**

R.G. 111 Ek III

A.E. 944

1.10.1996

1. Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihe kadar "Mutad Olmayan Şekilde Yapılan İhracat İstisnası Tüzüğü"ne uygun olarak yapılan işlemler, bu Yasa ve bu Yasa uyarınca çıkarılmış Tüzükler çerçevesinde yapılmış addedilir.

8/1998
sayılı

Yasa ile

eklenen
madde